

TRONG LÀNG NHẠC PHÁP, CA SĨ ALAIN BARRIÈRE LÀ MỘT TRONG NHỮNG TÁC GIẢ CÓ HÀNG LOẠT CA KHÚC ĐƯỢC CHUYỂN DỊCH SANG NHIỀU THỨ TIẾNG, TRONG ĐÓ CÓ TIẾNG VIỆT. MÙA THU NĂM NAY ĐÁNH DẤU 50 NĂM SỰ NGHIỆP CA HÁT ÔNG ĐÃ PHÁT HÀNH TẬP GỒM 53 BẢN NHẠC GHI ÂM TRÊN 4 CD, TRONG ĐÓ CÓ 6 BÀI CHƯA TỪNG ĐƯỢC CÔNG BỐ.

BỘ SƯU TẬP CUỐI CÙNG CỦA ALAIN BARRIÈRE

Tên thật là Alain Bellec, ông sinh năm 1935 ở vùng Bretagne trong một gia đình thương gia chuyên buôn hải sản. Tuy học giỏi, nhưng do ông cứng đầu, khó bảo nên gia đình chuyển ông vào trường nội trú. Tốt nghiệp bằng kĩ sư năm 25 tuổi, ông không trở về nguyên quán mà lại lên thủ đô.

Trong quyển hồi kí với tựa đề *Ma Vie* (Đời tôi), được cho biết là ông chỉ bắt đầu soạn nhạc từ năm 1958 - sáng tác để khuấy khoả tâm hồn, để tìm một chút niềm vui trong suốt những năm tháng đơn điệu tẻ nhạt sống ở trường nội trú. Đến Paris lập nghiệp sau khi ra trường, ông đi làm ban ngày trong một nhà máy sản xuất phụ tùng xe hơi, còn ban đêm ông đi hát trong các quán nhạc, ban đầu hát phụ họa rồi sau đó

làm ca sĩ chính.

Năm 1961, nhân dịp nhà hát Olympia tổ chức một cuộc tuyển lựa tài năng mới, ông mới chọn nghề danh là Alain Barrière để ghi tên tham gia cuộc thi này. Tuy lọt vào vòng chung kết, nhưng rốt cuộc ông lại không đoạt giải nhất. Màn trình diễn của Alain Barrière trên sân khấu đã không thuyết phục được ban giám khảo nhưng lại lọt vào mắt của ông bầu Bruno Coquatrix, Giám đốc nhà hát Olympia thời bấy giờ. Nhờ vào sự hướng dẫn dìu dắt của nhà sản xuất này, Alain Barrière ký hợp đồng ghi âm đầu tiên (với hãng đĩa Barclay).

Hai năm sau, sự nghiệp của Alain Barrière thật sự cất cánh nhờ nhạc phẩm *Elle était si jolie* (Nàng xinh quá đỗi). Bài hát này đại diện cho nước Pháp

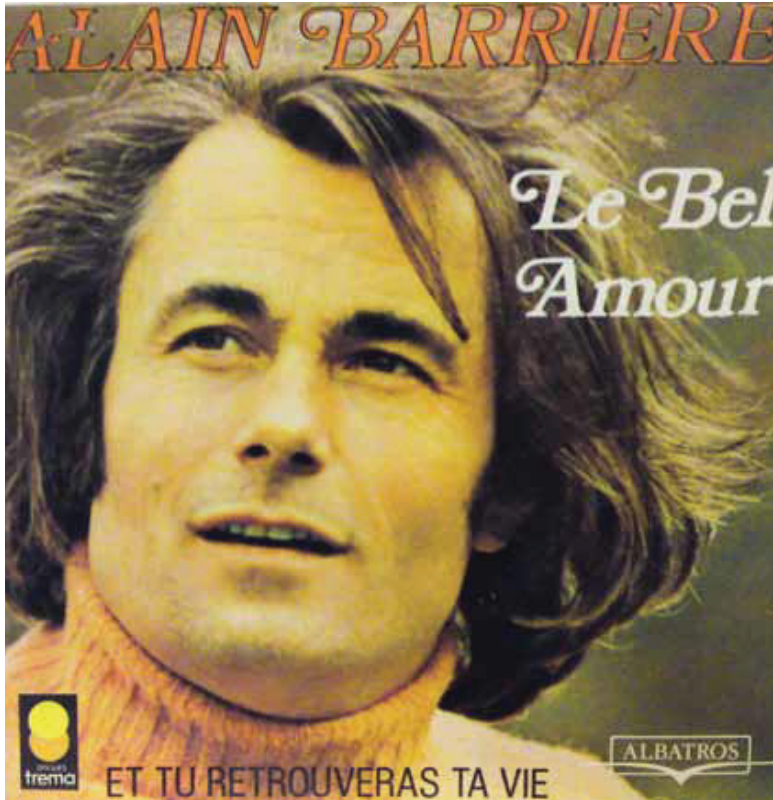
tại cuộc thi tiếng hát truyền hình châu Âu Eurovision năm 1963. Vào thời ấy, ca khúc đoạt giải là một bài hát tiếng Đan Mạch (Danseuse) của ban song ca Grethe & Jørgen Ingmann. Tuy chỉ đứng hạng 5, nhưng bản nhạc của Alain Barrière sau đó lại thành công vượt trội hơn cả ca khúc đoạt giải. Bằng chứng là chỉ trong vòng một năm, bài hát *Elle était si jolie* được bán hơn 2 triệu bản, sau đó được chuyển dịch sang tiếng Anh, Đức, Ý, Hà Lan, Tây Ban Nha. Đến đầu những năm 1970, tình khúc lại có thêm lời tiếng Việt, tiếng Nhật và tiếng Hoa, nhưng lạ nhất vẫn là các phiên bản bằng tiếng Hy Lạp cũng như tiếng Do Thái.

Kể từ năm 1964 trở đi, giọng ca của Alain Barrière thành công trong 10 năm

liên tục. Đây là giai đoạn ông ghi âm nhiều ca khúc ăn khách: từ nhạc phẩm *Emporte moi*, (Hãy dắt em về), *C'était aux premiers jours d'avril* (Kỷ niệm tháng tư), *Pour la dernière fois* (Cho

Alain Barrière chuyển qua việc tự ghi âm, tự sản xuất. Về mặt chất lượng, các tập nhạc của ông không khác gì với những album trước. Nhưng ngược lại, một khi đã tách ra riêng, giọng ca này

hương. Tại Pháp giọng ca của Alain Barrière không còn được hưởng ứng : làng nhạc Pháp đã thay đổi hẳn diện mạo, đối với lớp trẻ giọng ca của ông coi như là đã quá già. Hai tuyển tập mà ông cho phát hành trong giai đoạn này đều thất bại.

Đến giữa những năm 2000, thời mà tại Pháp bắt đầu rộ lên phong trào “khung trời hoài niệm”, công chúng thích nghe lại các bản nhạc xưa lúc đó Alain Barrière mới trở lại dưới ánh đèn sân khấu. Vòng lưu diễn *Âge tendre et têtes de bois* (gồm cả Tuổi thơ và Lúa tuổi cứng đầu khó bảo), tổ chức hàng năm chuyên tập hợp trên cùng một sân diễn hàng loạt giọng ca thịnh hành vào những thập niên trước. Sự thành công của đợt trình diễn này tạo điều kiện cho các ca sĩ lừng danh một thuở, gặp lại giới hâm mộ, giúp cho các bản nhạc xưa tìm được một hơi thở mới.

Từ năm 2007 trở đi, Alain Barrière cho ra mắt nhiều album, trong đó có tập nhạc *Hymne à la Bretagne* (Ngợi ca miền Bretagne) và một tuyển tập gồm các tình khúc bất hủ của làng nhạc Pháp, qua đó Alain Barrière bày tỏ sự ngưỡng mộ của mình đối với những nghệ sĩ đã có một tầm ảnh hưởng lớn đối với ông như danh ca Piaf, Brel, Brassens, Montand và nhất là Charles Trénet. Vào năm nay, để đánh dấu 50 năm sự nghiệp ca hát, Alain Barrière trình làng bộ sưu tập bao gồm những bài hát chọn lọc mà ông đã ghi âm trong nửa thế kỷ qua.

Tuyển tập này đáng lẽ đi kèm với một vòng lưu diễn vào mùa thu năm nay. Nhưng vào giờ chót, do tai biến mạch máu não, đợt trình diễn này dự tính bắt đầu vào tháng 9 năm 2011, lại bị hủy bỏ. Sức khỏe của nam ca sĩ đột ngột suy sụp, khiến cho viễn cảnh trở lại dưới ánh đèn sân khấu càng lúc càng xa vời. Giới hâm mộ tỏ ra tiếc nuối vì để có thể đi xem giọng ca mà họ hằng yêu chuộng, có lẽ đây là cơ hội cuối cùng.

TUẤN THẢO

một lần cuối), *Si tu te souviens* (Nếu em còn nhớ). Nhưng hai tác phẩm vượt trội gắn liền với tên tuổi của ông vẫn là bài *Ma vie* (Đời tôi) phát hành năm 1964 và *Tu t'en vas* (Người lia xa) phát hành vào năm 1974. Trong tiếng Việt, các ca sĩ Ngọc Lan, Duy Quang, Khánh Hà, Elvis Phương đều có hát nhạc của ông.

Nhạc phẩm *Tu t'en vas* (Người lia xa) qua phần song ca của Noelle Cordier với Alain Barrière phá kỷ lục số bán và chiếm hạng đầu các nước châu Âu. Được dịch sang tiếng Anh dưới tựa đề *If you go*, bài hát ăn khách trên thị trường Anh Quốc, Hà Lan, Đức và các nước Bắc Âu. Một thành tích mà thời bấy giờ chỉ có các tên tuổi như Dalida hay Joe Dassin mới lập được. Nhưng trên đỉnh cao thành công, sự nghiệp của Alain Barrière bị khựng lại khi nam ca sĩ chuyển qua hoạt động độc lập.

Sau khi hết hợp đồng với hãng Barclay,

không còn được sự hỗ trợ của các hãng đĩa lớn, không còn có những đợt tiếp thị quảng cáo rầm rộ để quảng bá với công chúng, để lôi kéo giới truyền thông.

Cũng trong thời gian này, Alain Barrière chuyển qua kinh doanh trong ngành giải trí, mở quán ăn và hộp đêm nhưng sau ba năm hoạt động khai thác, ông gặp rắc rối với sở thuế do kê khai thu nhập không đầy đủ. Chán nản, ông rời nước Pháp vào năm 1977 đến Hoa Kỳ sinh sống trong 4 năm, rồi sau đó dọn nhà sang Canada. Thời gian định cư tại vùng đất lạnh mở ra giai đoạn thứ nhì trong sự nghiệp ca hát của Alain Barrière. Ông thành công với hai tập nhạc *De Québec à Montréal* (Từ Québec đến Montréal) và *Alors adieu* (Thôi đành vĩnh biệt), nhưng tại Pháp, tên tuổi của ông hầu như không còn được ai nhắc đến.

Mãi đến năm 1997, Alain Barrière mới trở lại Pháp sau hơn 15 năm sống tha